

Výročná správa o hospodárení Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou za rok 2018

I. Spôsob hospodárenia

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) predkladá výročnú správu o hospodárení za príslušný rok.

Úrad, tak ako aj po minulé roky, hospodáril s prostriedkami verejného zdravotného poistenia v súlade so schváleným rozpočtom, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy.

Úrad vedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Postupy účtovania a účtovná osnova sú určené opatrením Ministerstva financií SR zo 14. novembra 2007 č. MF/24342/2007-74 v platnom znení.

Pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy úrad uplatňuje rozpočtovú klasifikáciu v zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy. Príjmy a výdavky úrad sleduje podľa opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42 v znení neskorších dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Súčasťou správy sú Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky k riadnej účtovnej závierke a Finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách zostavené k 31. decembru 2018.

II. Charakteristika schváleného rozpočtu na rok 2018

Rozpočet úradu na rok 2018 bol schválený Národnou radou SR uznesením č. 986 z 13. decembra 2017.

Celkové príjmy úradu boli schválené na úrovni 48 158 358 eur. Hlavným príjmom úradu je každoročný príspevok na činnosť úradu od zdravotných poisťovní (ZP) podľa § 30 zákona č. 581/2004 Z. z., ktorého výška je 0,45 % z vymeriavacieho základu. V roku 2018 sa pre krytie výdavkov rozpočtovali zdroje z príspevku na činnosť od ZP prijaté v decembri 2017 na úrovni 18 573 848 eur, ktoré sa do roku 2018 presúvali v rámci zostatku finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov. Príspevok prijatý v decembri 2018 na činnosť úradu v roku 2019 bol schválený na úrovni 19 771 655 eur.

Ďalšími schválenými príjmami úradu boli príjmy získané z administratívnych činností a príjmy z činnosti súdnolekárskych a patologickoanatomických (SLaPA) pracovísk.

Výdavky úradu sa pre rok 2018 predpokladali na úrovni 20 520 168 eur.

III. Čerpanie rozpočtu v roku 2018

Tabuľka č. 1 - Vyhodnotenie plnenia rozpočtu za rok 2018 podľa metodiky ESA 2010

(v eurách)

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou		S 2017	R 2018	S 2018	Plnenie R 2018 v %
	Príjmy bežného roka, v tom:	19 492 221	20 526 655	21 145 635	103,0
200	Nedaňové príjmy, v tom:	740 045	755 000	734 506	97,3
220	Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	725 938	750 000	730 599	97,4
222	Pokuty, penále a iné sankcie	160	0	600	-
223	Príjmy z činnosti úradu	725 778	750 000	729 999	97,3
230	Kapitálové príjmy	1 300	0	538	-
240	Úroky z tuzemských úverov, z toho:	2 642	5 000	2 785	55,7
243	Z účtov finančného hospodárenia	2 642	5 000	2 785	55,7
290	Iné nedaňové príjmy	10 165	0	584	-
300	Granty a transfery, v tom:	18 752 176	19 771 655	20 411 129	103,2
312001	Zo štátneho rozpočtu na právne zastúpenie	0	0	124 752	-
312003	Zo zdravotných poisťovní	18 752 176	19 771 655	19 961 457	101,0
331002	Zahraničné granty – projekt EESSI, PaSQ	0	0	324 920	-
400	Príjmy z transakcií s fin. aktívami a pasívami	30 663 538	27 631 703	30 818 681	111,5
453	Prostriedky z predchádzajúcich rokov	30 663 538	27 631 703	30 818 681	111,5
Príjmy spolu		50 155 759	48 158 358	51 964 316	107,9
600	Bežné výdavky, v tom:	15 004 241	17 850 168	15 936 647	89,3
610	Mzdy, platy, služobné príjmy	7 259 755	7 559 121	7 490 746	99,1
620	Poistné a príspevok do ZP	2 613 026	2 774 746	2 697 419	97,2
630	Tovary a služby	5 040 439	7 406 301	5 722 602	77,3
640	Bežné transfery	91 021	110 000	25 880	23,5
700	Kapitálové výdavky	4 141 614	2 520 000	798 295	31,7
800	Výdavky z transakcií s fin. aktívami a pasívami	191 223	150 000	619 424	412,9
819003	Kurzové rozdiely	191 223	150 000	619 424	412,9
Výdavky spolu		19 337 078	20 520 168	17 354 366	84,6
Celkový prebytok/schodok (+/-)		30 818 681	27 638 190	34 609 950	125,2
Vylúčenie finančných operácií		-30 472 315	-27 481 703	-30 199 257	-
Vylúčenie príjmových FO		-30 663 538	-27 631 703	-30 818 681	-
Vylúčenie výdavkových FO		191 223	150 000	619 424	-
Medziročná zmena stavu pohľadávok zvýš. (+)/zníž. (-) pohľadávok		135 021	0	-785 120	-
Medziročná zmena stavu záväzkov zvýš. (-)/zníž. (+) záväzkov		516 024	0	240 774	-
Prebytok/schodok (+/-) (ESA 2010)		997 411	156 487	3 866 347	2 470,7
Príjmy ESA 2010		19 627 242	20 526 655	20 360 515	99,2
Výdavky ESA 2010		18 629 831	20 370 168	16 494 168	81,0
Saldo ESA 2010		997 411	156 487	3 866 347	2 470,7

A.1. Príjmy rozpočtu

Celkové príjmy úradu za rok 2018 boli na úrovni 51 964 316 eur, pričom v porovnaní so schváleným rozpočtom dosiahli vyššiu sumu o 3 805 958 eur, čo bolo spôsobené najmä vyšším zostatkom prostriedkov z predchádzajúcich rokov, a to o 3 186 978 eur oproti schválenému rozpočtu na rok 2018, ako aj vyšším skutočným príjmom z príspevku na činnosť od zdravotných poisťovní o 189 802 eur. V roku 2018 úrad zároveň prijal nerozpočtované prostriedky od

medzinárodných organizácií vo výške 324 920 eur, ako aj prostriedky zo štátneho rozpočtu vo výške 124 752 eur na právne zastúpenie. V porovnaní so skutočnosťou z roku 2017 došlo k nárastu skutočných príjmov o 1 808 557 eur. **Príjmy úradu v bežnom roku 2018** boli vo výške 21 145 635 eur, pričom oproti rozpočtu boli vyššie o 618 980 eur najmä z dôvodu vyššieho príspevku zo zdravotných poisťovní, ako aj príjmov od medzinárodných organizácií a štátneho rozpočtu.

Príjmy z činnosti úradu za rok 2018 boli v čiastke 729 999 eur. Táto príjmová položka sa skladá z dvoch častí:

- príjmy z činnosti SLaPA pracovník,
- poplatky za administratívne činnosti úradu.

V sledovanom období bola úradom uplatnená zmluvná pokuta v rámci dodávateľských vzťahov organizátorovi prehliadok mŕtvych tiel v Trenčianskom samosprávnom kraji za porušenie zmluvných podmienok, a to vo výške 600 eur s príjmom na položke **Pokuty, penále a iné sankcie**.

Kapitálové príjmy úradu vo výške 538 eur predstavujú príjem z odpredaja pozemku, na ktorom bola realizovaná výstavba trafostanice a jej príslušenstva, a to Východoslovenskej distribučnej, a. s., ktorá je vlastníkom predmetnej stavby.

Príjmy z účtov finančného hospodárenia vo výške 2 785 eur úrad prijal ako úroky z bankových účtov.

Nerozpočtovanými príjmami v celkovej čiastke 584 eur boli **iné nedaňové príjmy**, tvorené najmä z refundovaného poštovného za exekúcie.

Rozpočet úradu na rok 2018 uvažoval s **transferom od ZP** vo výške 19 771 655 eur. ZP v stanovenom termíne do 20. decembra 2018 uhradili na účet úradu 19 961 457 eur. Skutočná výška zaplateného príspevku z poisťovní je o 189 802 eur vyššia oproti rozpočtu a predstavuje 100,96 % plnenie.

Podľa zákona úrad pôsobí aj ako styčný orgán pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia vo vzťahu k styčným orgánom iných členských štátov na komunikáciu medzi príslušnými zdravotnými poisťovňami. V súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady Európskeho spoločenstva o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia je úrad povinný byť pripravený na komplexnú medzištátnu elektronickú výmenu dát, na základe čoho bude nevyhnutné v plnej miere realizovať potrebné softvérové a hardvérové zabezpečenie. Úrad spolu s ďalšími účastníkmi **projektu EESSI** požiadal o mimorozpočtové grantové zdroje prostredníctvom CEF Telecom, ktoré boli pre úrad v zmysle zmluvných podmienok a pri dodržaní stanovených termínov uznané v celkovej výške 646 140 eur pri vlastnom spolufinancovaní na úrovni 215 380 eur. V roku 2018 úrad prijal prvú sumu **grantových prostriedkov od medzinárodnej organizácie**, a to vo výške 323 070 eur v rámci schváleného grantu pre Slovenskú republiku prostredníctvom CEF Telecom na realizáciu **projektu EESSI**.

Zároveň bolo na medzinárodnej úrovni realizované konečné vyúčtovanie **Projektu PaSQ** - Patient safety and quality - Bezpečnosť pacienta a kvality zdravotnej starostlivosti, na základe ktorého úrad získal dodatočne prostriedky vo výške 1 849,93 eur od medzinárodnej organizácie, ktoré boli do konca roka vysporiadané vo vzťahu k vlastným zdrojom úradu.

V nadväznosti na prebiehajúce súdne spory so spoločnosťou FLOW, s. r. o., v dôsledku rozhodnutia úradu pri registrácii novej súkromnej zdravotnej poisťovni, úrad uzatvoril zmluvu s advokátskou kanceláriou Soukeník-Štrpka, s. r. o., za účelom právneho zastúpenia. Úrad v roku 2018 požiadal Ministerstvo zdravotníctva SR a Ministerstvo financií SR o refundáciu výdavkov súvisiacich s realizovanými službami právneho zastúpenia počas celej platnosti

zmluvy, pričom v roku 2018 bola realizovaná refundácia dvoch faktúr spolu vo výške 124 752 eur. Predmetná suma predstavuje **príjem prostriedkov zo štátneho rozpočtu**, a to z kapitoly Ministerstva zdravotníctva SR.

Tabuľka č. 2 - Plnenie rozpočtu príjmov za rok 2018

(v eurách)

Názov položky	S 2017	R 2018	S 2018	Plnenie R 2018 v %
Príjmy z činnosti úradu	725 778	750 000	729 999	97,3
Pokuty, penále a iné sankcie	160	0	600	-
Kapitálové príjmy	1 300	0	538	-
Úroky z tuzemských účtov	2 642	5 000	2 785	55,7
Iné nedaňové príjmy	10 165	0	584	-
Zo štátneho rozpočtu na právne zastúpenie	0	0	124 752	-
Zo zdravotných poisťovní	18 752 176	19 771 655	19 961 457	101,0
Zahraničné granty – projekt EESSI, PaSQ	0	0	324 920	-
Príjmy úradu v bežnom roku	19 492 221	20 526 655	21 145 635	103,0

A.2. Príjmové finančné operácie Prostriedky z predchádzajúcich rokov

Zostatok prostriedkov k 01. 01. 2018 v sume 30 818 681 eur sa skladá z troch častí:

- príspevok ZP na činnosť úradu na rok 2018, ktorý bol uhradený úradu v decembri 2017 v sume 18 752 176 eur, pričom predpokladaný príjem bol na úrovni 18 573 848 eur,
- kumulovaný prebytok hospodárenia úradu predchádzajúcich rokov vo výške 12 053 268 eur, ktorý je oproti predpokladu zahrnutému v schválenom rozpočte vyšší o 2 995 413 eur,
- zdroje prijaté zo zahraničných grantov vo výške 13 237 eur na projekty EESSI a PaSQ.

Tabuľka č. 3 - Prostriedky z predchádzajúcich rokov

(v eurách)

Názov položky	S 2017	R 2018	S 2018	Plnenie R 2018 v %
Prostriedky z predchádzajúcich rokov	30 663 538	27 631 703	30 818 681	111,5
Zo štátneho rozpočtu na DRG	0	0	0	-
Projekt DRG EÚ	0	0	0	-
Zo zdravotných poisťovní	17 742 533	18 573 848	18 752 176	101,0
Vlastné zdroje	12 887 220	9 057 855	12 053 268	133,1
Zahraničné granty bežné od medzinárodnej organizácie	33 785	0	13 237	-

B.1. Výdavky rozpočtu

Výdavky v roku 2018 tvorili sumu 17 354 366 eur. V porovnaní so schváleným rozpočtom je čerpanie o 3 165 802 eur nižšie, a to najmä z dôvodu nižšieho čerpania kapitálových výdavkov v dôsledku posunutia procesu verejného obstarávania. V porovnaní so skutočnosťou z roku 2017 boli výdavky nižšie o 1 982 712 eur v nadväznosti na realizáciu rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach v roku 2017.

Tabuľka č. 4 - Plnenie rozpočtu výdavkov za rok 2018

(v eurách)

Názov položky	S 2017	R 2018	S 2018	Plnenie R 2018 v %
Mzdy, platy, služobné príjmy	7 259 755	7 559 121	7 490 746	99,1
Poistné a príspevok do ZP	2 613 026	2 774 746	2 697 419	97,2
Tovary a služby	5 040 439	7 406 301	5 722 602	77,3
Bežné transfery	91 021	110 000	25 880	23,5
Bežné výdavky celkom	15 004 241	17 850 168	15 936 647	89,3
Kapitálové výdavky	4 141 614	2 520 000	798 295	31,7
Výdavky z transakcií s fin. aktívami a pasívami - kurzové rozdiely	191 223	150 000	619 424	412,9
Výdavky celkom	19 337 078	20 520 168	17 354 366	84,6

B.1.1. Bežné výdavky

Bežné výdavky boli rozpočtované v čiastke 17 850 168 eur, v skutočnosti boli čerpané v sume 15 936 647 eur, t. j. na 89,3 % zo schváleného rozpočtu. Čerpanie **bežných výdavkov** neprekročilo v roku 2018 schválený rozpočet. Úspory boli vykázané hlavne na položkách tovarov a služieb, ktoré boli v roku 2018 realizované na úrovni 77,3 % s úsporou 1 683 699 eur, ktorú ovplyvnilo najmä nedočerpanie podpoložky 637 034 zdravotníckym zariadeniam, kde boli v rozpočte zohľadnené nové zmeny v realizácii procesov v oblasti organizácie a ohodnotenia výkonu lekárov za prehliadky mŕtvych tiel, ktoré sa v praxi odrazili až v 2. polroku 2018.

Mzdy, platy a iné služobné príjmy boli rozpočtované vo výške 7 559 121 eur, skutočné čerpanie bolo na úrovni 7 490 746 eur, pričom oproti roku 2017 vzrástlo o 230 991 eur. V uvedenom náraste výdavkov bol zohľadnený aj 2 % plošný nárast miezd zamestnancov. V rámci miezd boli realizované aj mzdy za činnosť súvisiacu s projektom EESSI, a to vo výške 5 857 eur z prostriedkov zahraničného grantu a 1 992 eur z vlastných zdrojov úradu ako zmluvné spolufinancovanie k projektu.

V rozpočte na rok 2018 boli **výdavky na poistné a príspevky do poisťovní** predpokladané v čiastke 2 774 746 eur, pričom skutočnosť bola vo výške 2 697 419 eur. V rámci celkovej sumy bolo zúčtované aj povinné poistné k mzdám za činnosť súvisiacu s projektom EESSI, a to vo výške 2 062 eur z prostriedkov zahraničného grantu a 701 eur z vlastných zdrojov úradu.

Výdavky za tovary a služby boli rozpočtované na rok 2018 na úrovni 7 406 301 eur, pričom najvyšší nárast bol zohľadnený na podpoložke 637 034 Zdravotníckym zariadeniam v nadväznosti na nové zmeny v realizácii procesov v oblasti organizácie a ohodnotenia výkonu lekárov za prehliadky mŕtvych tiel, a to až o 1 159 491 eur. Skutočné výdavky dosiahli výšku 5 722 602 eur. Výdavky za tovary a služby oproti rovnakému obdobiu v roku 2017 vzrástli o 682 163 eur, t. j. o 13,5 %, a to najmä v dôsledku nárastu výdavkov za prehliadky mŕtvych tiel, a tým výdavkov na podpoložke zdravotníckym zariadeniam o 790 574 eur, t. j. o 101,1 %. Napriek skutočnému medziročnému nárastu uvedených výdavkov položka 637 034 Zdravotníckym zariadeniam bola vyčerpaná len na 81,3 %, nakoľko realizácia nových procesov v oblasti organizácie a ohodnotenia výkonu lekárov za prehliadky mŕtvych tiel sa v praxi odrazili až v 2. polroku 2018.

Položka **energie, voda a komunikácie** bola čerpaná na 84,8 % z úrovne schváleného rozpočtu, pričom oproti predchádzajúcemu roku došlo k nárastu o 24,2 %, a to najmä v nadväznosti na zvýšené výdavky za energetické médiá pri prevádzkovaní vlastnej budovy v Košiciach od roku 2018. Zároveň v oblasti komunikačnej infraštruktúry bola uzatvorená nová zmluva na poskytovanie rozšírených služieb týkajúcich sa elektronického prenosu dát a prístupu k internetu, čo malo za dôsledok zvýšenie cien, ako aj dodatočné výdavky na zriadenie jednotlivých staníc. Medziročný nárast výdavkov na podpoložke 632 004 komunikačná infraštruktúra tak predstavoval objem 107 693 eur, t. j. o 68,6 % oproti výdavkom v roku 2017.

V položke **materiál** boli výdavky v roku 2018 celkovo nižšie o 305 738 eur, a to v dôsledku realizácie rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach za účelom vytvorenia spoločných priestorov pre pobočku aj SLaPA Košice, vrátane jej kancelárskeho a prístrojového vybavenia, čo sa prejavilo jednorazovo vo výdavkoch v roku 2017. Výdavky na všeobecný materiál zaznamenali medziročný nárast oproti skutočnosti v roku 2017 o 14,0 % v dôsledku zvýšenej potreby nákladovo náročnejšieho špeciálneho zdravotníckeho materiálu používaného pri toxikologických vyšetreniach, ako aj vplyvom zvýšenia požiadaviek na výkon uvedených vyšetrení. Rozpočet predmetnej podpoložky nebol prekročený.

Položka **dopravné** sa udržiava na približne rovnakej úrovni ako v predchádzajúcich obdobiach.

V oblasti **rutinnej a štandardnej údržby** bola na podpoložke **údržba budov** v roku 2017 realizovaná úhrada za jednorazovú výmenu pevných germicidných žiaričov na SLaPA pracoviskách, v dôsledku čoho došlo v roku 2018, pri realizovaní štandardnej údržby, k výraznému poklesu týchto výdavkov až o 75,7 %. Nárast výdavkov na údržbu výpočtovej techniky medziročne o 191,1 % vznikol z dôvodu jednorazovej úhrady za zabezpečenie dvojročného servisu pre servery úradu vo výške 24 315 eur.

Položka **nájomné** zaznamenala medziročne mierny pokles v dôsledku presťahovania pobočky a SLaPA pracoviska Košice z prenajímaných priestorov do vlastnej zrekonštruovanej budovy v Košiciach. Znížené medziročné čerpanie nájmu na prevádzkové stroje a prístroje nadväzuje na znižovanie počtu prenajatého majetku na SLaPA pracoviskách.

V položke **služby** bola oproti schválenému rozpočtu prečerpaná podpoložka poplatky a odvody v súvislosti s úhradami výdavkov exekútorom za právne úkony v dôsledku väčšieho množstva vydaných rozhodnutí o upustení od vymáhania pohľadávky štátu ešte z roku 2017. Zvýšené výdavky boli kryté nedočerpanými zdrojmi na podpoložke štúdie, expertízy a posudky.

Na podpoložke 637005 **špeciálne služby** bola realizovaná refundácia vlastných výdavkov na právne zastúpenie v prebiehajúcich súdnych sporoch so spoločnosťou FLOW, s. r. o., a to vo výške 124 752 eur zo štátneho rozpočtu.

V sledovanom období úrad zabezpečoval realizáciu nových procesov vyplývajúcich z novely zákona č. 581/2004 Z. z. v oblasti organizácie a ohodnotenia výkonu lekárov za prehliadky mŕtvych tiel. Schválený rozpočet na podpoložke 637 034 **zdravotníckym zariadeniam** zohľadňoval zvýšené požiadavky na úhrady za výkon prehliadok mŕtvych tiel, nakoľko však v praxi došlo k výraznému zvýšeniu cien za výkon prehliadok až v druhom polroku 2018, v nadväznosti na verejné obstarávanie organizátorov prehliadok mŕtvych tiel mimo zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti, čerpanie rozpočtu je na úrovni 81,3 %. Výška usporovaných prostriedkov oproti rozpočtovanej úrovni predstavovala 362 148 eur. Medziročný nárast výdavkov na predmetný účel však zaznamenal nárast až o 101,1 %, t. j. o 790 574 eur.

Na položke 637 **služby** bolo v roku 2018 realizované aj finančné vysporiadanie prostriedkov na projekt PaSQ medzi zdrojmi zo zahraničných grantov od medzinárodnej organizácie a vlastnými zdrojmi úradu v celkovej výške 2 045,58 eur.

Tabuľka č. 5 - Čerpanie vybraných výdavkových položiek

(v eurách)

Názov položky	S 2017	R 2018	S 2018	Plnenie R 2018 v %
Tovary a služby celkom	5 040 439	7 406 301	5 722 602	77,3
Cestovné náhrady	32 443	52 000	27 195	52,3
Tuzemské	19 159	26 000	10 782	41,5
Zahraničné	13 284	26 000	16 413	63,1
Energie, voda a komunikácie, z toho:	631 521	925 000	784 126	84,8
Energie	262 869	450 000	317 900	70,6
Poštové služby	84 646	125 000	70 949	56,8
Komunikačná infraštruktúra	157 043	150 000	264 736	176,5
Telekomunikačné služby	75 995	100 000	78 640	78,6
Materiál	597 791	589 000	292 053	49,6
Interiérové vybavenie	105 166	12 000	677	5,6
Výpočtová technika	117 544	100 000	9 312	9,3
Prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	98 027	60 000	9 168	15,3
Všeobecný materiál	210 792	298 000	240 395	80,7
Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky	23 081	40 000	12 306	30,8
Dopravné	25 834	64 000	26 764	41,8
Palivo, mazivá, oleje	11 123	23 000	10 421	45,3
Rutinná a štandardná údržba	404 917	552 000	344 175	62,4
Údržba výpočtovej techniky	10 469	30 000	30 479	101,6
Údržba prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení	18 354	55 000	24 961	45,4
Údržba budov, priestorov	115 391	60 000	28 091	46,8
Údržba softvéru	260 644	395 000	260 644	66,0
Nájomné za nájom	1 313 591	1 577 000	1 252 559	79,4
Nájomné budov, priestorov	1 262 905	1 445 000	1 206 743	83,5
Nájomné za stroje, prístroje	50 686	60 000	45 816	76,4
Služby	2 034 342	3 647 301	2 995 730	82,1
Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	8 427	32 000	10 479	32,7
Všeobecné služby	134 042	220 000	135 846	61,7
Špeciálne služby	335 552	450 000	493 074	109,6
Štúdie, expertízy, posudky	249 318	310 000	239 467	77,2
Poplatky a odvody	73 051	60 000	74 862	124,8
Stravovanie	154 791	260 000	164 576	63,3
Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	189 544	200 000	187 575	93,8
Zdravotníckym zariadeniam	782 079	1 934 801	1 572 653	81,3

Bežné transfery boli v roku 2018 použité iba vo výške 25 880 eur na nemocenské dávky, nakoľko centrálna úhrada softvérových licencií prostredníctvom Ministerstva financií SR v rozpočtovanej výške 71 772 eur nebola čerpaná v dôsledku neukončeného procesu verejného obstarávania zo strany ministerstva financií v roku 2018, na základe čoho následne ministerstvo financií nepožadovalo predmetnú úhradu.

B.1.2. Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 798 295 eur, a to na úpravu softvérového vybavenia úradu vo vzťahu k elektronickej podateľni, správy registratúry, k prihláškam pre vznik a zmenu zdravotného poistenia a centrálného registra poistencov vo výške 152 075 eur a na

zabezpečenie prístrojového vybavenia SLaPA pracovísk vo výške 435 089 eur. Úrad v nadväznosti na vyúčtovanie vodného a stočného za rok 2017 vo vzťahu k rekonštrukcii budovy v Košiciach prijal začiatkom roku 2018 dobropis vo výške 271 eur. Pre projekt EESSI boli v roku 2018 zabezpečované serverové prostriedky vrátane softvérového vybavenia v celkovej výške 211 402 eur, z čoho 32 250 eur bolo krytých zo zdroja 35 zo zahraničných grantov od medzinárodnej organizácie a 179 152 eur z vlastných zdrojov úradu.

V roku 2018 sa zároveň v kapitálových výdavkoch realizovalo finančné usporiadanie výdavkov súvisiacich s projektom EESSI **zo zahraničných grantov** prijatých v predchádzajúcich rokoch vo forme refundácie vlastných výdavkov, a to na podpoložke 718 006 rekonštrukcia a modernizácia - softvéru vo výške 13 041,80 eur.

B.2. Výdavkové finančné operácie

Ostatné výdavkové finančné operácie - Kurzové rozdiely

V januári 2018 sa realizovala úhrada straty z kurzového rozdielu za rok 2017 vzniknutého z činnosti úradu ako styčného orgánu pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia vo vzťahu k styčným orgánom iných členských štátov EÚ, a to prevodom finančných prostriedkov z bežného účtu úradu na účet styčného orgánu vo výške 394 457,33 eur. Úhrada bola realizovaná z podpoložky 819003 ostatné výdavkové finančné operácie - kurzové rozdiely, a to z vlastných zdrojov úradu. V máji 2018 bola na účet styčného orgánu uhradená ďalšia suma 224 967,05 eur, a to vo výške kurzových rozdielov vzniknutých od januára do apríla 2018. Oproti predpokladanému kurzovému rozdielu v schválenom rozpočte na rok 2018 bola celková skutočnosť k 31. 12. 2018 vo výške 619 424,38 eur o 312,9 % vyššia, a to v nadväznosti na vývoj výmenných kurzov referenčných mien počas roku 2017 a 2018. Nakoľko do konca roka 2018 bol vývoj priaznivejší a výsledkom vo viacerých mesiacoch bol aj kurzový zisk, celková kurzová strata úradu z činnosti styčného orgánu v roku 2018 predstavovala 223 309,61 eur. Kladný rozdiel uhradenej sumy a skutočnej kurzovej straty na účte styčného orgánu vo výške 1 657,44 eur bol následne v januári 2019 prevedený na bežný účet úradu ako kurzový zisk.

AB.1. Prebytok rozpočtu úradu

Úrad v roku 2018 vykázal **prebytok hospodárenia** v sume 34 609 950 eur. Z tejto sumy tvorí príspevok na činnosť úradu pre rok 2019 uhradený v roku 2018 vo výške 19 961 457 eur, vlastné prostriedky z predchádzajúcich rokov vo výške 14 365 697 eur a nevyčerpané zdroje na projekt EESSI vo výške 282 796 eur.

V roku 2018 úrad vykázal **v metodike ESA 2010** saldo vo výške 3 866 347 eur, pričom rozpočet na rok 2018 predpokladal saldo vo výške 156 487 eur.

Rozpis plnenia rozpočtu vo všetkých položkách ekonomickej klasifikácie je uvedený vo výkaze Fin 1-12 – Finančný výkaz o príjmoch, výdavkoch a finančných operáciách, ktorý je súčasťou výročnej správy (v prílohe).

Tabuľka č. 6 - Prebytok hospodárenia úradu

(v eurách)

Názov položky	S 2017	R 2018	S 2018	Plnenie R 2018 v %
Príjmy celkom	50 155 759	48 158 358	51 964 316	107,9
Výdavky celkom	19 337 078	20 520 168	17 354 366	84,6
Prebytok hospodárenia úradu	30 818 681	27 638 190	34 609 950	125,2
Prebytok hospodárenia úradu v metodike ESA 2010	997 411	156 487	3 866 347	2 470,7

C. Vyhodnotenie hospodárenia úradu v roku 2018

C.1. Náklady a výnosy

Okrem povinnosti sledovať príjmy a výdavky podľa rozpočtovej klasifikácie má úrad zároveň povinnosť viesť účtovníctvo, ktoré sleduje náklady, výnosy a majetkovú pozíciu úradu.

Výkaz ziskov a strát k 31. 12. 2018 vyjadruje pozíciu úradu vo vzťahu k čerpaniu nákladov a výnosov. Medzi údajmi uvedenými v účtovníctve a údajmi uvedenými vo výkaze FIN 1-12 je časový nesúlad vyplývajúci z rozdielnej metodiky účtovania nákladov a výnosov a čerpania výdavkov.

a) Náklady

Celkové náklady úradu v roku 2018 predstavovali 17 780 762 eur. Oproti porovnateľnému obdobiu predchádzajúceho roka vzrástli o 1 076 284 eur.

Náklady na mzdy boli vo výške 7 459 748 eur. Uvedená položka zahŕňa tarifné platy, pomernú časť finančných prostriedkov pripadajúcich na motivačnú zložku mzdy a zúčtované rezervy na nevyčerpané dovolenky. Mzdové náklady medziročne vzrástli o 1,4 % z dôvodu valorizácie miezd. Priemerná mzda zamestnanca úradu prepočítaná na priemerný prepočítaný počet zamestnancov 413,99 v roku 2018 predstavovala 1 502 eur, čo je medziročný nárast 2,0 %.

Na výšku priemernej mzdy úradu vplyva vzdelanostná štruktúra zamestnancov úradu a povinnosť úradu zabezpečiť mzdové zvýhodnenie pre zamestnancov za prácu v sťaženom a zdraví škodlivom pracovnom prostredí. Táto povinnosť zo strany úradu je plnená voči zamestnancom na SLAPA pracoviskách. Z celkového počtu zamestnancov úradu v roku 2018 bolo zamestnaných na vyššie uvedených pracoviskách 196 zamestnancov, čo je 47,3 % podiel.

Náklady na zákonné zdravotné a sociálne poistenie predstavovali 2 618 950 eur, čo je 35,1 % zo mzdových nákladov a sú približne na rovnakej úrovni ako v roku 2017.

Tabuľka č. 7 - Porovnanie niektorých významných nákladových položiek

(v eurách)

Názov položky	S 2017	% z celkových nákladov	S 2018	% z celkových nákladov
Spotreba materiálu	566 306	3,4	401 413	2,3
Spotreba energie	315 960	1,9	360 186	2,0
Opravy a udržiavanie	148 062	0,9	81 746	0,5
Ostatné služby	2 877 386	17,2	2 992 512	16,8
Mzdové náklady	7 357 948	44,0	7 459 748	42,0
Zákonné poistenie	2 588 497	15,5	2 618 950	14,7
Iné ostatné náklady	956 266	5,7	1 989 927	11,2

Odpisy dlhodobého majetku	1 151 757	6,9	1 311 772	7,4
Ostatné náklady	742 296	4,4	564 508	3,2
Náklady celkom	16 704 478	100,0	17 780 762	100,0

V štruktúre nákladov najvyšší podiel na celkových nákladoch okrem **mzdových nákladov** tvorili náklady na služby. **Náklady na spotrebu materiálu** poklesli o 29,1 % oproti roku 2017, a to z dôvodu zvýšených nákladov na interiérové vybavenie a obstaranie prevádzkových strojov a zariadení v novej rekonštruovanej budove pobočky a SLaPA pracoviska v Košiciach v roku 2017. Nárast však zaznamenali náklady na lieky a špeciálny zdravotnícky materiál v dôsledku zvýšenej potreby nákladovo náročnejšieho špeciálneho zdravotníckeho materiálu používaného pri toxikologických vyšetreniach, ako aj vplyvom zvýšenia požiadaviek na výkon uvedených vyšetrení. **Náklady na energie** v celkovom čerpaní zaznamenali zvýšenie o 14 % z dôvodu spotreby energie vo vlastnej budove v Košiciach. Náklady vynaložené v položke **ostatné služby** zaznamenali medziročný pokles v položkách nákladov na prepravu mŕtvych na pitvy a nákladov na prepravu prehládajúcich lekárov, ktoré prešli od polovice roka 2018 do položky prehliadky mŕtvych tiel mimo zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti zabezpečujúcich organizátormi prehliadok. Medziročne došlo k nárastu nákladov na ochranu objektov, upratovanie a revízie a kontroly v dôsledku prevádzkovania vlastnej budovy v Košiciach. Výrazne zvýšené sú náklady na internet, v dôsledku uzatvorenia novej zmluvy pri rozšírení služieb týkajúcich sa elektronického prenosu dát a prístupu k internetu. V roku 2018 boli zúčtované nové náklady za právnické služby poskytnuté advokátskou kanceláriou zastupujúcou úrad v súdnom spor so spoločnosťou FLOW, s. r. o. V rámci ostatných služieb mierne poklesli náklady na všeobecné služby a konzultačné služby. Ďalšie náklady za služby z bežnej činnosti boli stabilizované s minimálnymi medziročnými zmenami.

Iné ostatné náklady zahrňujú aj náklady na prehliadky mŕtvych tiel vo výške 1 478 931 eur, ktoré sa medziročne zvýšili o 915 854 eur, t. j. o 162,7 % v dôsledku legislatívnej zmeny spôsobu zabezpečovania prehliadok mŕtvych tiel mimo zdravotníckych zariadení organizátormi prehliadok v jednotlivých regiónoch. Cena za výkon prehliadky medziročne niekoľko násobne vzrástla oproti skutočnosti roku 2017, a to v dôsledku povinnosti realizovať verejné obstarávanie na organizátora prehliadok. V tejto položke sú zúčtované aj náklady na stravovanie vo výške 286 096 eur, odmeny členom dozornej rady a správnej rady vo výške 187 066 eur, ako aj náklady na povinné rekondičné pobyty zamestnancov pracujúcich na rizikových pracoviskách, ktoré sú všetky viazané na zákonné úpravy.

Odpisy dlhodobého majetku sa medziročne stabilizovali v nadväznosti na zaradenie majetku rekonštruovanej budovy pobočky a SLaPA pracoviska v Košiciach v roku 2017 do majetku úradu, pričom celkové odpisy úradu predstavujú v roku 2018 objem 1 311 772 eur.

Za rok 2018 boli v ostatných nákladoch zúčtované kurzové straty vo výške 299 362 eur, pri medziročnom znížení o 173 919 eur.

b) Výnosy

Celkové výnosy úradu k 31. 12. 2018 predstavovali 20 080 733 eur, t. j. nárast o 6,1 % oproti roku 2017. Rozhodujúcu položku výnosov predstavoval prevod príspevku ZP na činnosť úradu na rok 2018 vo výške 18 752 176 eur. Príspevok bol príjmom úradu v roku 2017,

v účtovníctve bol zaúčtovaný ako výnos budúceho obdobia a v januári 2018 preúčtovaný do výnosov.

Ďalšími výnosovými položkami v roku 2018 boli tržby za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, príjmy za chladenie mŕtvych tiel a príjmy za vykonané toxikologické vyšetrenia pre živých.

Z prehľadu výnosov je zrejmé, že v roku 2018 tržby z predaja služieb za odborné činnosti SLaPA pracovísk zaznamenali minimálne medziročné pohyby, pričom najväčší pohyb zaznamenali tržby za toxikologické vyšetrenia, a to nárast o 24,8 % a tržby za odber tkanív o 30,3 %. Opačne sa vyvíjali tržby za chladenie mŕtvych s poklesom o 9,9 %.

Celkové saldo kurzových rozdielov plynúci z agendy styčného orgánu predstavuje stratu na úrovni 223 309 eur pri úrovni kurzového zisku vo výške 76 053 eur.

Príspevky zúčtované ako dotácie na projekty boli v roku 2018 vo výške 382 780 eur, tvoria účtovne usporiadané a preúčtované výnosy budúcich období na projekt DRG, EESSI a PaSQ. V roku 2018 úrad do výnosov zaúčtoval dotácie zo štátneho rozpočtu na právne zastupovanie vo výške 124 752 eur za právnické služby advokátskej kancelárie zastupujúcej úrad v súdnom spor so spoločnosťou FLOW, s. r. o.

Tabuľka č. 8 - Štruktúra výnosov

(v eurách)

Názov položky	S 2017	% z celkových výnosov	S 2018	% z celkových výnosov
Tržby z predaja služieb	704 158	3,721	737 742	3,674
súdne pitvy	381 644	2,017	380 087	1,893
chladenie mŕtvych	61 397	0,324	55 301	0,275
toxikologické vyšetrenia	187 710	0,992	234 266	1,167
výučbová základňa	67 489	0,357	64 659	0,322
ostatné tržby (odber tkanív)	2 677	0,014	3 489	0,017
za predaj projektovej dokumentácie	3 241	0,017	-60	0,000
Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku	4 781	0,025	0	0,000
Úroky	2 642	0,014	2 785	0,014
Zmluvné pokuty a penále	160	0,001	600	0,003
Kurzové zisky	78 823	0,416	76 053	0,379
Prijaté dary	0	0,000	0	0,000
Zákonné poplatky (príspevky od ZP na činnosť úradu)	17 742 533	93,748	18 752 176	93,384
Ostatné výnosy	13 817	0,073	3 307	0,016
povolenia a súhlasy	462	0,002	1 141	0,006
vydanie rozhodnutí	3 170	0,017	1 490	0,007
náhrady trov z exekúcií	10 148	0,054	589	0,003
náhrady iné	37	0,000	87	0,000
Tržby z predaja DHM	1 300	0,007	538	0,003
Dotácie na projekty	377 529	1,995	382 780	1,906
Dotácie na právne zastupovanie	0	0,000	124 752	0,621
Výnosy celkom	18 925 743	100,0	20 080 733	100,0

C.2. Zhodnotenie majetkovej pozície úradu

a) Dlhodobý majetok

Tabuľka č. 9 - Štruktúra dlhodobého majetku k 31. decembru 2018

(v eurách)

Názov položky	Stav k 01.01.2018	Prírastok / úbytok (+/-)	Stav k 31.12.2018
nehmotný	6 040 211	96 447	6 136 658
hmotný	12 240 371	548 280	12 788 651
pozemky	275 325	-539	274 786
stavby	5 912 966	0	5 912 966
stroje, prístroje	5 644 812	564 665	6 209 477
dopravné prostriedky	375 224	0	375 224
ostatný hmotný majetok	16 198	0	16 198
nezaradený hmotný majetok	15 846	-15 846	0
Dlhodobý majetok celkom	18 280 582	644 727	18 925 309

V hmotnom majetku sú v roku 2018 zaúčtované úradom obstarané stroje, prístroje a zariadenia najmä pre zariadenie SLaPA pracovísk a výpočtovú techniku pre potreby úradu.

Dlhodobý hmotný majetok úrad odpisuje rovnomerne podľa § 27 a § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zrýchlené odpisovanie majetku sa neuplatňuje.

Neobežný majetok úradu bol k 31. 12. 2018 odpísaný na 40,8 %, zostatková hodnota dlhodobého majetku bola spolu k uvedenému dátumu 7 720 548 eur a oproti zostatkovej hodnote v roku 2017 vo výške 8 314 037 eur sa medziročne znížila o 593 489 eur. Prírastok dlhodobého majetku bol v hodnote 718 822 eur a úbytok v hodnote 73 557 eur. Zároveň došlo k zníženiu nezaradeného hmotného majetku a pozemkov vo výške 16 384 eur. Všetky pohyby boli uplatnené v odpisoch zúčtovaných v celkovej sume 1 311 772 eur.

b) Finančné prostriedky

Finančné prostriedky úrad vedie v súlade s § 28 ods. 9 zákona č. 581/2004 Z. z. a v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici na účtoch v Štátnej pokladnici. V systéme Štátnej pokladnice je úrad zaradený ako klient B.

b.1. Pokladnice

K 01. 01. 2018 mal úrad otvorenú hotovostnú pokladnicu na ústredí, 8 hotovostných pokladníc na pobočkách a 9 hotovostných pokladníc na SLaPA pracoviskách. Denný limit zostatku peňažných prostriedkov v hotovosti vymedzuje výnos Ministerstva financií SR sumou 4 000 eur a peňažné prostriedky v cudzej mene v sume zodpovedajúcej hodnote 1 000 eur prepočítané podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska platného v tento deň. Denný peňažný limit zostatku je pre pobočky a SLaPA pracoviská 100 eur, s výnimkou SLaPA pracoviska Antolská, Bratislava, ktoré má denný limit zostatku 200 eur, a zvyšok do 4 000 eur limitu je v pokladnici ústredia.

Ústredie úradu nemalo otvorenú v roku 2018 žiadnu valutovú pokladnicu. Celkový zostatok hotovosti eur vo všetkých pokladniciach k 31. 12. 2018 bol 3 882,50 eur. V pokladniciach cenín bol zostatok 1 111,41 eur.

Podľa § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov je možné použiť peňažné prostriedky v hotovosti s výnimkami uvedenými pod písmenami a) - h) do výšky 1 % ročného rozpočtu bežných výdavkov. V roku 2018 bolo v pokladniciach úradu (ústredie a pobočky) použitých v zmysle cit. zákona 16 063,89 eur, čo predstavuje 0,09 % z rozpočtovaných bežných výdavkov na rok 2018.

b.2. Bankové účty

Na účtoch, ktoré má úrad otvorené v Štátnej pokladnici, evidoval k 31. 12. 2018 nasledovné zostatky:

Tabuľka č. 10 - Bankové účty

(v eurách)

Názov položky	k 31.12.2017	k 31.12.2018	medziročná zmena
Bežný účet	344 388,52	98 867,59	-245 520,93
Účet na poplatky	30 449 135,94	34 214 391,59	3 765 255,65
Zúčtovací účet - styčný orgán	4 064 882,94	2 791 626,61	-1 273 256,33
Účet pre sociálny fond	9 539,48	9 172,01	-367,47
Účet pokút	20 021,57	22 225,24	2 203,67
Depozitný účet	170 258,33	268 968,58	98 710,25
Účet pre spolufinancovanie EESSI	13 041,80	0,00	-13 041,80
Účet pre spolufinancovanie EESSI 2017	0,00	282 796,29	282 796,29
Účet pre spolufinancovanie PaSQ	195,65	0,00	-195,65
Účet pre spolufinancovanie WHO	0,00	0,00	0,00
VÚB účty	10 312,08	11 795,13	1 483,05
Celkový zostatok na účtoch	35 081 776,31	37 699 843,04	2 618 066,73

Okrem účtov v Štátnej pokladnici má úrad k dispozícii 9 účtov vo VÚB, ktoré používa na dopĺňanie a odvod hotovosti z pokladníc ústredia, pobočiek a SLAPA pracovísk. Na týchto účtoch bol celkový stav k 31. 12. 2018 vo výške 11 795,13 eur. Celkový zostatok na účtoch úradu k 31. 12. 2018 bol vo výške 37 699 843,04 eur.

C.3. Závazky a pohľadávky

Celkové záväzky úradu k 31. 12. 2018 boli 80 537 631 eur, v rovnakom období roku 2017 boli 81 559 854 eur. Najväčšiu časť záväzkov predstavujú záväzky z činnosti styčného orgánu 77 843 062 eur, kde došlo oproti roku 2017 k zníženiu stavu o 394 365 eur, z čoho voči zahraničným partnerom sa záväzky zvýšili o 1 705 934 eur a voči zdravotným poisťovňam znížili o 2 100 299 eur.

Záväzky voči dodávateľom tovarov a služieb predstavovali k 31. 12. 2018 čiastku 408 368 eur, v roku 2017 boli v hodnote 361 598 eur, čo predstavuje medziročné zvýšenie o 46 770 eur.

Úrad ku koncu roka 2018 eviduje **záväzok voči štátnemu rozpočtu** vo výške 1 197 746 eur, čo predstavuje oproti 01. 01. 2018 pokles o 392 735 eur. Tento záväzok tvoria právoplatne uložené pokuty úradom za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej

starostlivosti. Povinní na pokutový účet úradu v priebehu roku 2018 uhradili pokuty vo výške 187 082 eur, čo je o 9 510 eur menej ako za rovnaké obdobie minulého roku. Pokuty uhradené v priebehu roka 2018 úrad odviedol na príjmový účet kapitoly štátneho rozpočtu.

Tabuľka č. 11 - Závazky úradu

(v eurách)

Názov položky	k 31.12.2017	k 31.12.2018	medziročná zmena
Z obchodného styku	79 018 413	78 377 577	-640 836
dodávatelia	361 598	408 368	46 770
depozit, zábezpeky	21 290	120 000	98 710
z čin. styčného orgánu	78 237 427	77 843 062	-394 365
ostatné	398 098	6 147	-391 951
Voči zamestnancom	430 922	437 428	6 506
Voči inštitúciám soc. poistenia	285 859	289 054	3 195
Daňové záväzky	76 224	78 680	2 456
Voči štátnemu rozpočtu	1 590 481	1 197 746	-392 735
Sociálny fond	8 986	8 177	-809
Ostatné dlhodobé záväzky	148 969	148 969	0
Závazky celkom	81 559 854	80 537 631	-1 022 223

Celkové pohľadávky úradu v brutto k 31. 12. 2018 boli 76 365 085 eur. Najväčšiu časť pohľadávok predstavujú pohľadávky z činnosti styčného orgánu 75 053 092 eur, kde došlo k zvýšeniu oproti roku 2017 o 1 275 005 eur, z toho voči zahraničným partnerom sa stav znížil o 168 675 eur a voči zdravotným poisťovniam pohľadávky medziročne vzrástli o 1 443 680 eur, z dôvodu nárastu poskytovanej zdravotnej starostlivosti na medzinárodnej úrovni, ktorá je následne recipročne uplatňovaná zdravotným poisťovniam.

Pohľadávky z obchodného styku v brutto (za pitvy vykonávané podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a ostatné zákonné plnenia) boli k 31. 12. 2018 vo výške 130 325 eur, čo je približne na rovnakej úrovni ako v predchádzajúcom roku.

Tabuľka č. 12 - Pohľadávky úradu

(v eurách)

Názov položky	k 31.12.2017	k 31.12.2018	medziročná zmena
Z obchodného styku	123 862	130 325	6 463
Z čin. styčného orgánu	73 778 087	75 053 092	1 275 005
Ostatné	398 002	6 147	-391 855
Za udelené pokuty	1 570 459	1 175 521	-394 938
Pohľadávky celkom	75 870 410	76 365 085	494 675

Pohľadávky a záväzky zo styčného orgánu majú špecifický charakter. Jedna časť sú pohľadávky voči ZP, ktoré odzrkadľujú záväzky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť našim občanom v zahraničí. Druhá časť sú záväzky voči zdravotným poisťovniam nadväzujúce na pohľadávky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť cudzincom našimi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Celý proces likvidácie pohľadávok a záväzkov je časovo náročný, pretože podlieha kontrole a preskúmaniu poskytnutej zdravotnej starostlivosti na základe lokálnych právnych noriem.

Tabuľka č. 13 - Prehľad o záväzkoch a pohľadávkach súvisiacich s činnosťou styčného orgánu

(v eurách)

Názov položky	k 31.12.2017	k 31.12.2018	medziročná zmena
Záväzky voči	78 237 427	77 843 062	-394 365
štátom EÚ	31 768 087	33 474 021	1 705 934
ZP v SR	46 469 340	44 369 041	-2 100 299
Pohľadávky voči	73 778 087	75 053 092	1 275 005
štátom EÚ	42 304 162	42 135 487	-168 675
ZP v SR	31 473 925	32 917 605	1 443 680

Nariadením ES č. 987/2009 sa stanovuje postup vykonávania nariadenia ES č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Nasledovne boli upravené pravidlá a postupy pri uplatňovaní náhrad pri recipročne poskytovanej lekárskej starostlivosti, ktoré sú účinné od 01. 05. 2010:

- skrátenou lehotou na uplatnenie pohľadávok medzi štátmi (12 mesiacov od konca kalendárneho polroka, v ktorom bola pohľadávka zaúčtovaná vo veriteľskej inštitúcii),
- predĺžením lehoty splatnosti na 18 mesiacov od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bola pohľadávka predložená dlžníckemu styčnému orgánu, s čím súvisí znížená frekvencia úhrad z EÚ.

Predpis nových pohľadávok úradu za rok 2018 dosiahol hodnotu 42 377 tis. eur, čo predstavuje nárast hodnoty pohľadávok o 3,8 % v porovnaní s rokom 2017. Rovnako došlo k zvýšeniu počtu individuálnych pohľadávok o 2,1 % a priemerná hodnota individuálnej pohľadávky predstavovala v sledovanom období 140,32 eur. Vzhľadom na 18-mesačnú lehotu splatnosti podľa európskej legislatívy ide o pohľadávky s dlhším životným cyklom a z vykázaného predpisu bolo k ultimu sledovaného obdobia vysporiadaných 10,0 % a 89,7 % bolo súčasťou zostatku pohľadávok k 31. 12. 2018. 99,99 % nových pohľadávok SR tvorili pohľadávky uplatnené na základe skutočných výdavkov a 0,01 % sa týkalo pohľadávok podľa paušálnych nákladov.

V oblasti záväzkov došlo v roku 2018 k zvýšeniu predpisu záväzkov o 8,4 %, a tiež k nárastu počtu individuálnych faktúr o 5,9 %. Celková výška predpisu záväzkov dosiahla sumu 42 041 tis. eur. Priemerná hodnota individuálneho záväzku predstavovala 538,35 eur. K 31. 12. 2018 bolo z uvedenej hodnoty uhradených 25,4 % a 74,6 % bolo súčasťou zostatku záväzkov k ultimu sledovaného obdobia. V záväzkoch pokračovalo rýchlejšie tempo rastu výšky záväzkov v porovnaní s počtom prípadov, najmä za poistencov SR, ktorí čerpali v EÚ potrebnú zdravotnú starostlivosť v prípade dočasných pobytov. 99,65 % nových záväzkov SR tvorili záväzky uplatnené na základe skutočných výdavkov a 0,35 % sa týkalo záväzkov podľa paušálnych nákladov.

Záver

Hospodárenie úradu v roku 2018 vo výraznej miere ovplyvňovali nové podmienky a procesy v oblasti organizácie a ohodnotenia výkonu prehliadok mŕtvych tel vyplývajúce z novely zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach a dohľade nad zdravotnou starostlivosťou platnej od 01. 01. 2018, na základe ktorej je úrad povinný zabezpečovať prehliadky mŕtvych tel mimo zdravotníckych zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti prostredníctvom organizátorov prehliadok samostatne v každom samosprávnom kraji. Úrad je povinný organizátorov vybrať v procese verejného obstarávania, čo v roku 2018 výrazne ovplyvnilo výšku úhrady za jednu

prehliadku mimo zdravotníckeho zariadenia, a to z pôvodnej sumy 25 eur na priemernú cenu 110,62 eur v druhom polroku 2018. Nakoľko predmetná suma bola realizovaná až v druhom polroku 2018 v nadväznosti na zmluvy s organizátormi platnými od 01. 07. 2018, a zároveň úrad riešil problematiku úhrad za výkon prehliadok mŕtvych tiel v zdravotníckych zariadeniach, čo ovplyvnilo množstvo uplatňovaných faktúr za tento výkon, čerpanie rozpočtovanej položky 637 034 zdravotníckym zariadenia bolo na úrovni 81,3 %, ale s medziročným nárastom predmetných výdavkov až o 101,1 %. Úrad tak v roku 2018 uhradil celkovo za výkon prehliadok mŕtvych tiel vrátane dopravy lekárov k prehliadkam objem 1 556 640 eur, čo oproti roku 2017 v objeme 766 854 eur predstavovalo nárast v celkovej sume 789 786 eur. Ročná potreba zdrojov na predmetný účel pri súčasne platných zmluvách je na úrovni 2 715 tis. eur, čo predstavuje až 254 % nárast oproti skutočným výdavkom v roku 2017. V nasledujúcom období sa však v nadväznosti na predbežný prieskum trhu pred začatím verejného obstarávania očakáva ďalší výrazný nárast cien za výkon prehliadok mŕtvych tiel mimo zdravotníckych zariadení. Vplyvom cien vyplývajúcich z uvedeného prieskumu, ako aj v nadväznosti na požiadavky zdravotníckych zariadení na zvýšenie úhrady za výkon prehliadky v zdravotníckom zariadení môže potreba zdrojov na predmetný účel narásť až do výšky 5 mil. eur, čo by predstavovalo neúnosné zaťaženie na zdroje úradu v nasledujúcom období.

Hospodárenie úradu v roku 2018 bolo ovplyvnené aj spustením prevádzkovania vlastnej budovy v Košiciach, v ktorej po rekonštrukcii prebiehajúcej do konca roka 2017, bolo umiestnené spoločné pracovisko pre pobočku Košice a SLaPA pracovisko Košice. Z uvedeného dôvodu došlo k poklesu výdavkov a nákladov na nájom potrebných priestorov, na druhej strane však boli zaťažené výdavky a náklady na správu budovy.

V sledovanom období bolo zároveň na SLaPA pracoviskách spustené používanie nových plynových chromatografů obstaraných v roku 2017, ktoré pri toxikologických vyšetreniach využívajú nákladovo náročnejší špeciálny zdravotnícky materiál, čo ovplyvnilo výdavky v oblasti všeobecného materiálu, ako aj zvýšenie nákladov na špeciálny zdravotnícky materiál v roku 2018. Zároveň úrad zaznamenal aj zvýšenie požiadaviek na výkon predmetných vyšetrení, a to najmä v druhom polroku 2018.

Čerpanie kapitálových výdavkov bolo v roku 2018 na nižšej ako predpokladanej úrovni najmä z dôvodu posunutia procesu verejného obstarávania na vývoj, integráciu a konfiguráciu softvéru pre elektronickú výmenu údajov v rámci medzištátneho sociálneho zabezpečenia - EESSI, ktorého realizácia sa posunula do roku 2019.

Vplyvom vyššie uvedených úspor, zvýšeného príjmu prostriedkov z predchádzajúcich rokov, ako aj zvýšeného príjmu z príspevku na činnosť úradu z decembra 2018 došlo k zlepšeniu salda hospodárenia v metodike ESA 2010 oproti rozpočtovanej úrovni v roku 2018, a to až o 2 470,7 %.